

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ก ๗ /๒๕๕๔

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองนครพนม
เกี่ยวกับสำเนาทะเบียนบ้าน

.....
ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
โดยนายคมศักดิ์ สุขุม ผู้รับมอบอำนาจ
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักทะเบียนอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ อาชีพทนายความ มีหนังสือลงวันที่ ๒๒
ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงนายทะเบียนอำเภอเมืองนครพนมขอคัดสำเนาทะเบียนบ้านของ นาย ข.
และมารดาของ นาย ข.

ผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอเมืองนครพนมได้บันทึกในท้ายคำขอของผู้อุทธรณ์
ปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า ไม่ถือว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๑๗ แห่ง
พระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงไม่อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์คัดสำเนาทะเบียนบ้าน
ของ นาย ข. และมารดาของ นาย ข.

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของ
ราชการอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของนายทะเบียนอำเภอเมืองนครพนม

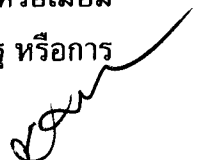
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ
แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว
ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นทนายความผู้รับมอบอำนาจจาก นาย ก.
เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ นาย ข. และมารดาของ นาย ข. ซึ่งมารดาของ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๓ /๒๕๕๔

นาย ข. เป็นเจ้าของร้านชื่อร้านป้าอมสินตั้งอยู่ตำบล อำเภอ จังหวัด ได้สั่งซื้อสินค้าจาก นาย ก. หลายรายการ บุคคลทั้งสองไม่ยอมจ่ายเงินค่าสินค้าดังกล่าวให้ นาย ก. ผู้อุทธรณ์ไม่สามารถดำเนินคดีบุคคลทั้งสองได้เพราะผู้อุทธรณ์ไม่ทราบชื่อจริงของบุคคลทั้งสองซึ่งเป็นผู้ผลิตสัญญา และหากไม่ทราบภูมิลำเนาของบุคคลทั้งสองก็ทำให้ส่งหมายไม่ได้ ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงนายทะเบียนอำเภอเมืองนครพนมขอคัดสำเนาทะเบียนบ้านของ นาย ข. และมารดาของ นาย ข. แต่นายทะเบียนอำเภอเมืองนครพนมปฏิเสธการเปิดเผย ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียนอำเภอเมืองนครพนมที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการฯ ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงคณะกรรมการฯ ชี้แจงว่า ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นคำร้องขอคัดสำเนาทะเบียนบ้านของ นาย ข. และมารดาของ นาย ข. โดยแนบใบแต่งตั้งทนายความ ใบอนุญาตให้เป็นทนายความ และหนังสือมอบอำนาจ เจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนอำเภอเมืองนครพนมเรียกผู้อุทธรณ์เข้าพบ ผู้อุทธรณ์จึงแสดงหลักฐาน ได้แก่ ใบเสร็จต่างๆ และใบวางบิล ตลอดจนหนังสือกรมการปกครองด่วนมาก ที่ ๐๔๒๒/ว ๑๐๕๔ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๓๒ ที่ระบุให้แนบบัญชีอนุญาตให้เป็นทนายความประกอบการยืนยันการมีส่วนได้เสียในการขอคัดสำเนาทะเบียนบ้าน ทนายความส่วนใหญ่ก็ใช้เอกสารเช่นเดียวกันกับผู้อุทธรณ์ในการขอคัดทะเบียนราษฎรซึ่งก็ไม่มีปัญหาใดๆ แต่นายทะเบียนอำเภอเมืองนครพนมปฏิเสธไม่ยอมรับฟัง ผู้อุทธรณ์เห็นว่าเป็นการเลือกปฏิบัติและใช้ดุลพินิจโดยมิชอบและไม่ยอมถามเหตุผลความจำเป็นของผู้อุทธรณ์ และไม่อธิบายให้ชัดเจนหรือให้ผู้อุทธรณ์ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องแต่อย่างใด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอคือสำเนาทะเบียนบ้านของ นาย ข. และมารดาของ นาย ข. เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ปรากฏอยู่ในทะเบียนราษฎรตามพระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๗ ซึ่งระบุว่า "ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรต้องถือเป็นความลับ และให้นายทะเบียนเป็นผู้เก็บรักษาและใช้เพื่อการปฏิบัติตามที่ได้อำนาจไว้ ในพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อความหรือตัวเลขนั้นแก่บุคคลใด ๆ ซึ่งไม่มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือแก่สาธารณชน เว้นแต่ผู้มีส่วนได้เสียขอทราบเกี่ยวกับสถานภาพทางครอบครัวของผู้ที่ตนจะมีนิติสัมพันธ์ด้วย หรือเมื่อมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสถิติ หรือเพื่อประโยชน์แก่การรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๓ /๒๕๕๔

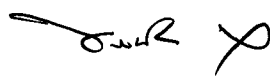
ดำเนินคดีและการพิจารณาคดีหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย และไม่ว่าในกรณีใดจะนำข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรไปใช้เป็นหลักฐานที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลมิได้" และกรณีนี้ปรากฏว่า นายคมศักดิ์ สุขุม เป็นทนายความผู้รับมอบอำนาจจาก นาย ก. ตามหลักฐานใบแต่งตั้งทนายความและหนังสือมอบอำนาจให้เป็นผู้ฟ้องคดี นาย ข. และมารดาของ นาย ข. เห็นว่าเป็นหลักฐานเพียงพอที่แสดงว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ดังนั้น นายทะเบียนอำเภอเมืองนครพนมจึงต้องเปิดเผยสำเนาทะเบียนบ้านของ นาย ข. และมารดาของ นาย ข. ให้แก่ผู้อุทธรณ์

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม เปิดเผยทะเบียนบ้านของ นาย ข. และมารดาของ นาย ข. พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์

(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์)

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗ /๒๕๕๔

(นายอีกหาญ โตมรศักดิ์)

กรรมการ

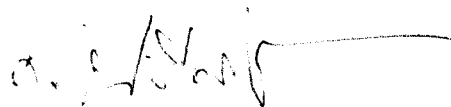
(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

กรรมการ

(นายสุพจน์ ไพบูลย์)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์